

**KAUNO LOPŠELIS-DARŽELIS „DOBILĖLIS“
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL KAUNO LOPŠELIO-DARŽELIO „DOBILĖLIS“ SMURTO IR PATYČIŲ
PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2023 m. lapkričio 7 d. Nr. V- 77

Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 58 straipsnio 2 dalies 3 punktu ir Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190,

t v i r t i n u Kauno lopšelio-darželio „Dobilėlis“ smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorė

Jūratė Degutienė-Paškauskė

**KAUNO LOPŠELIO-DARŽELIO „DOBILĖLIS“
SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Kauno lopšelyje-darželyje „Dobilėlis“ (toliau – Mokykloje) tvarkos aprašo (toliau – Tvarka) paskirtis – padėti Mokyklos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, patyčių, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

2. Tvarka nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Mokykloje.

3. Tvarkos tikslas - siekiant ugdyti pozityvų vaiko elgesį ir sukurti draugišką bei saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, grupės, įstaigos, šeimos lygmeniu.

4. Prevencijos priemonės, nukreiptos į visus Mokyklos ugdytinius, padeda išvengti problemų (pvz., patyčių ar kitokio smurto) atsiradimo ir mažinti egzistuojančių problemų mastą. Tiems ugdytiniams, kuriems taikomos prevencijos priemonės yra nepaveikios ir jų nepakanka, taikomos papildomos prevencijos priemonės ar (ir) programos, teikiama švietimo pagalba.

5. Tvarka remiasi šiais principais:

5.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas Mokyklos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias ir/ar kitokį smurtą, turi nedelsiant reaguoti ir stabdyti nepageidaujamo elgesio apraiškas;

5.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

7. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

7.1. **patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

7.1.1. **žodinės patyčios** - pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

7.1.2. **fizinės patyčios** - mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

7.1.3. **socialinės patyčios** - socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

7.1.4. **elektroninės patyčios** - skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

7.2. **patyčias patiriantis vaikas** – vaikas, iš kurio yra tyčiojamasi.

7.3. **besityčiojantysis/skriaudėjas** – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.

7.4. **patyčias patiriantis suaugęs** – administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar techninis darbuotojas, iš kurio tyčiojasi vaikas (-ai).

7.5. **patyčių stebėtojas** – vaikas, matantis ar žinantis apie patyčias.

7.6. **patyčių prevencija** – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis Mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

7.7. **patyčių intervencija** – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

7.8. **patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną** – patyčių situacijos Mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

7.9. **socialinės ir emocinės kompetencijos** – ugdytinių savęs pažinimo, empatijos, problemų ir konfliktų sprendimo, pykčio valdymo, streso įveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo, kiti socialiniai įgūdžiai.

8. Tvarka parengta vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 patvirtintomis „Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis“; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2017 m. birželio 30 aplinkraščiu Nr. SR-3013 „Dėl prevencinių programų įgyvendinimo mokyklose“; kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.

9. Visi Mokyklos bendruomenės nariai (administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai) kartu su ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ugdytiniais, kiti darbuotojai) gali supažindinti su Mokyklos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais lopšelio- darželio internetinėje svetainėje www.dobilelis.lt.

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA LOPŠELYJE-DARŽELYJE

10. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi Mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi Mokyklos vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, mokytojai direktoriaus pavaduotojas ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi Mokyklos bendruomenės nariai.

11. Mokyklos vadovas yra atsakingas už Tvarkos stebėseną ir vykdymą. Saugios ir palankios vaikams aplinkos kūrimu rūpinasi mokyklos Vaiko gerovės komisija.

12. Saugios aplinkos Mokykloje kūrimas susijęs su socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymu, kuris gali būti vykdomas:

- 12.1. integruojant į dalyko(-ų) ugdymo turinį;
 - 12.2. įgyvendinant prevencines programas;
 - 12.3. organizuojant prasmingas, bendruomeniškumą, savanorystę, pilietiškumą, saviraiškų dalyvavimą skatinančias veiklas;
 - 12.4. kitu Mokyklos pasirinktu būdu.
13. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja ne mažiau kaip trys atsakingi asmenys, sudarantys smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo grupę (toliau – Vykdyto grupė). Mokyklos vadovas Vykdyto grupės nariais paskiria tris Vaiko gerovės komisijos narius ir/ar kitus asmenis, kurie kasmet:
- 13.1. inicijuoja ir koordinuoja anoniminės vaikų apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus.
 - 13.2. surenka apibendrintus duomenis iš mokytojų, ar direktoriaus pavaduotojo ugdymui dėl Mokykloje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;
 - 13.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;
 - 13.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;
 - 13.5. teikia siūlymus Mokyklos vadovui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo Mokykloje, Mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;
 - 13.6. teikia siūlymus Mokyklos vadovui dėl Mokyklos Tvarkos tobulinimo;
 - 13.7. atlieka kitus Mokykloje Tvarkoje numatytus veiksmus.
14. Grupių mokytojos ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja Vykdyto grupės narius, koordinuojančius vykdymo Tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus grupėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA LOPŠELYJE-DARŽELYJE

15. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas Mokyklos administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:
- 15.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;
 - 15.2. primena ugdytiniui, kuris tyčiojasi, Mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;
 - 15.3. jei ugdytiniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar Mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);
 - 15.4. informuoja mokytoją apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias ar smurtą.
16. Mokytojas, gavęs informaciją apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias ar smurtą:
- 16.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;
 - 16.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių/smurto dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;
 - 16.3. vykdo tolesnę patyčių/smurto situacijos stebėseną;
 - 16.4. užpildo pranešimo apie patyčias/smurtą formą (Priedas Nr. 1); ją perduoda Vykdyto grupės pirmininkui.

17. Užpildytą formą priėmęs Vykdyto grupės pirmininkas ją registruoja Patyčių registracijos žurnale.

18. Mokytojas, nesiliaujant patyčioms ar esant sudėtingesniai patyčių atvejui kreipiasi į Mokyklos Vykdyto grupę ir perduoda surinktus faktus apie netinkamą elgesį.

19. Vykdyto grupė, įvertinusi turimą informaciją:

19.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais, grupe, kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

19.2. informuoja Mokyklos direktorių apie esamą situaciją;

19.3 vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

20. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš ugdytinio, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti Mokyklos vadovą, kuris imasi Mokyklos Tvarkoje ar kituose Mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

21. Ugdytiniui pasityčiojus iš administracijos atstovo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti Mokyklos direktorių, kuris imasi Mokyklos Tvarkoje ar kituose Mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

22. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius Mokykloje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

KAUNO LOPŠELIO-DARŽELIO „DOBILĖLIS“ PRANEŠIMO APIE PATYČIAS AR SMURTĄ FORMA

Pranešimo data

Ugdymo įstaigos pavadinimas: **Kauno lopšelis-darželis „Dobilėlis“**

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias/smurtą:	
Kas pranešė apie patyčias/smurtą:	
Kada įvyko (data, val.):	
Kur įvyko:	
Kokia patyčių/smurto forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;	
☐ Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
☐ Kiti pastebėjimai (įrašyti) _____	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, <u>patyrusio patyčias/smurtą</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, <u>kuris tyčiojosi</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, <u>stebėjusio patyčias/smurtą</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Vaiku patyrusiu patyčias/smurtą:	
Vaiku, kuris tyčiojosi/smurtavo:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

**KAUNO LOPŠELIO DARŽELIO „DOBILĖLIS“
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SMURTO IR PATYČIŲ IR INTERVENCIJOS VYKDYMO GRUPĖS SUDARYMO**

2023 m. gruodžio 28 d. Nr. V- 98

Kaunas

Vadovaudamasi Kauno lopšelio-darželio „Dobilėlis“ direktoriaus 2023 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. V-77 „Dėl Kauno lopšelio-darželio „Dobilėlis“ smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 13 punktu ,

s u d a r a u smurto ir patyčių ir intervencijos trijų asmenų Vykdyto grupę :

1. pirmininkas - direktoriaus pavaduotoja ugdymui Asta Belevičienė;
2. narys – psichologė Rasa Zakarevičiūtė;
3. narys- mokytoja Laima Pacevičienė.

Direktorė

Jūratė Degutienė-Paškauskė

Susipažinau :